

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXV, broj 18

7. svibnja 2015.

cijena 200 Ft

Foto: Stipan Balatinac

4. – 5. stranica

Svečana predaja Športskog dvorišta u Školskom centru Miroslava Krleže

U salantskoj školi

7. stranica

Comeniusov projekt

10. stranica

Hrvatski odgoj u Sambotelu 11. stranica

Komentar

Broj 55 i Savska 66

Broj 55 je naslov lani predstavljenoga prvoga pravoga akcijskoga filma o Domovinskom boju, a Savska 66 je adresa zgrade Ministarstva braniteljev Republike Hrvatske pred kom, sad u četvrtak je jur okrugli, dvistoti dan obilježen od početka protesta stopostotnih invalidov, hrvatskih braniteljev Domovinskoga boja, a otud je izdana i „zapovid“ svim hrvatskim braniteljem, nezadovoljnom gradjanstvu i domoljubom da dojdou na Skup zajedništva – 100 % za Hrvatsku, održanom na Jelačićevom trgu hrvatske metropole, prošle subote. Koje su pak poveznice med ovimi ciframa? Domovinski boj, nadrealističke slike, junačtvo, nadljudska borba za opstanak... Broj 55 je filmska rekonstrukcija neuspješne bojne operacije osamnaest pripadnikov 105. bjelovarske brigade i dvih policajcev u selu Kusunje, kade su pali u klopku srpskih četnikov i Jugoslavenske narodne armije, naoružane od pete do glave. Prema istinitom događaju snimljen film nemilosrdno predstavlja trenutke ranjavanja, umiranja, neizbježne sudbine i kobni kraj hrvatskih herojev ki jedan dan i jednu noć se držu, još i u manjkanju municije suprotstavljaju se vidljivoj nadmoći. Tijekom „dvovoja“ izazivaju velike zgubitke i neprijateljskoj jedinici, zato je posljedica na kraju filma već nego šokantna, krvoprolivanje s bradom, šubarom i kokardom na glavi i s nožem u ruki, koji okrutno kolje, i kojega neprirodno poždroke izmučeno, krvavo, polumrtvo ljudsko meso do zadnjega hrvatskoga daha. Slika je neizbrisljiva s porukom za ljubitelje, u današnje vrime toliko modernoga izraza regiona. Pravoda i onim, ki bi danas s potezom pera izjednačili ulogu agresora i branitelja i kim hrvatsko ništ s puta ne ide. Suprot česa se moraju boriti danas te bivše žrtve, branitelji, domu i narodu odani civili, u srpski logori mučeni i onde i pohodniki pakla, kim se moru zahvaliti temelji slobodne, nezavisne Hrvatske i ki su danas u hrvatskom društvu tretirani skoro kot kriminalci, kot nepotribna gnjila masa ka relativno i iritirajuće dobro živi na hrptu na toliko „zahvalne“ Hrvatske. Ovde stupi u priču Savska 66, sa, od neprijateljske struje nazvanima, „šatoraiši“, ki danju-noću virostuju, dokle se ne ispunjuju njeva prava, dokle se vladajućoj eliti neće jur jednoč biti ispod časti razgovarati s predstavnikima braniteljske populacije pred javnosti i mediji. Broj 55 je herojska prošlost, a Savska 66 je junačka sadašnjost, u središću s nepokornimi borci s tjelesnimi nedostatki ki su prisiljeni na specijalno njegovanje drugih ljudi, ali u duši i misli su zavježbani iznimnom hrabrošću, opremljeni vizijom pravedne **hrvatske** budućnosti!

Tiho

Glasnikov tjedan

Prekrasni malonogometni teren s vrhunskom inačicom umjetne trave, sportsko dvorište i spomenuto igralište predani su na uporabu 25. travnja u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krleža. Po izjavama političkih dužnosnika u projekt je uloženo 300 tisuća eura. Pola svote osigurala je mađarska, a pola hrvatska vlada temeljem obveza preuzetih međudržavnim ugovorom. Kako sazna-

Kako kaže ravnatelj škole Gabor Györfvári, ono što je napravljeno, pred našim je očima, a ono što još nedostaje, to i sami vidimo, te zaključujemo kako treba ići dalje da bi se udovoljilo dodatnim potrebama.

jemo iz Ureda HDS-a, održavatelja pečušskog Odgojno-obrazovnog centra, hrvatska će strana do kraja godine ispuniti ostatak svoje obveze, naime duguje još tridesetak tisuća eura. Ovim je projektom nastavljena izgradnja modernoga školskog središta koja se počela sanjati još davne 2002. godine. Cjelokupni iznos koji je utrošen na proširenje i prilagodbu školske zgrade Hrvatske škole Miroslava Krleža u Pečuhu, do 31. kolovoza 2008. godine bio je ukupno oko četiri milijuna eura.

Glede ovoga posljednjeg projekta, kako ga je ravnatelj škole Gabor Györfvári nazvao, V. fazom proširenja i adaptacijom škole, on je ostvaren temeljem odluke Vlade Republike Hrvatske i Mađarske, temeljenim na zapisnicima (više godine unazad) mješovitih odbora u svezi

sufinanciranjem projekta obnove „Školskog i sportskog dvorišta“, za što je Vlada Mađarske osigurala i izdvojila 135 000 eura, Vlada Republike Hrvatske do sada oko 105 000 eura.

Škola, koja je otvorena 1952. godine, od 1. srpnja 2012. godine u održavanju je HDS-a, vrhovnoga političkog tijela Hrvata u Mađarskoj. Od 2008. godine naglo je porastao broj učenika Hrvatske škole Miroslava Krleža, koju danas (vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i učenički dom) pohađa umalo petsto pitomaca. Novo suvremeno zdanje privlači veliki broj zainteresiranih roditelja i iz samoga grada Pečuha koji rado svoju djecu upisuju u hrvatsku školu. Tako već drugu godinu unazad zbog velikoga broja prijavljenih učenika u prve razrede osnovne škole pokreću se dva prva razreda. Obnovljeno školsko središte pogodno je za niz sadržaja, neop-

hodnih za razvijanje nacionalne svijesti mladih naraštaja Hrvata u Mađarskoj. Novo školsko i sportsko dvorište funkciju škole diže na novu razinu. Ide se dalje.

Odlukom održavatelja škole HDS-a, otprije dvije godine, i dobivenim natječajem radi se na stvaranju uvjeta i nabavi financijskih sredstava za izgradnju modernog vrtića u sklopu školskog kompleksa, čime će se dodatno pojačati konkurentnost ove hrvatske odgojno-obrazovne ustanove. Kako kaže ravnatelj škole Gabor Györfvári, ono što je napravljeno, pred našim je očima, a ono što još nedostaje, to i sami vidimo, te zaključujemo kako treba ići dalje da bi se udovoljilo dodatnim potrebama.

Branka Pavić Blažetin

REPUBLIKA HRVATSKA VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U MAĐARSKOJ

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Mađarskoj, sukladno članku 3. Pravilnika o uvjetima i postupku za dodjelu financijske potpore programima i projektima udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine (KLASA: 011-02/15-03/01, UBRBOJ: 537-03-02/1-15-01 od 13. ožujka 2015. godine) i Odluci predstojnice Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske o raspodjeli financijske potpore namijenjenih hrvatskoj nacionalnoj manjini u inozemstvu za 2015. godinu (KLASA: 011-02/15-04/03, URBROJ: 537-03-02/1-15-01 od 16. ožujka 2015. godine) raspisuje

JAVNI NATJEČAJ

za prijavu programa i projekata udruga, ustanova i organizacija hrvatske nacionalne manjine u svrhu ostvarenja financijske potpore za 2015. godinu

VRSTE FINANCIJSKIH POTPORA

Na natječaj se mogu prijaviti udruge, ustanove i organizacije čija je djelatnost vezana uz ostvarivanje, zadovoljavanje i unapređenje općih i javnih potreba hrvatske manjinske zajednice u inozemstvu kao što su:

- programi i projekti hrvatskih udruga, ustanova i organizacija u ostvarivanju i jačanju manjinskih prava (očuvanje hrvatskoga jezika, identiteta, kulturne baštine, kulture, obrazovanja, znanosti, sporta i sl.)
- programi i projekti hrvatskih udruga, ustanova i organizacija s ciljem razvoja manjinskih medija i djelovanja manjinskih institucija
- ostali programi i projekti koji zadovoljavaju i unapređuju opće javne potrebe hrvatske manjinske zajednice u inozemstvu.

Napomena: Iz ovih sredstava nije predviđeno financiranje programa i projekata prijavljenih od organizacija ovisnih o bilo kojem političkom usmjerenju ili stranci.

NAČIN I ROK ZA PODNOŠENJE PRIJAVA

Obvezne obrasce popunjene na hrvatskome jeziku i propisanu dokumentaciju potrebno je poslati nadležnom diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike Hrvatske u inozemstvu, isključivo poštom, uz napomenu „Prijava na natječaj“.

Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Budimpešti, Munkácsy Mihály u. 15, 1063 Budapest

ili

Generalnom konzulatu Republike Hrvatske u Pečuhu, Ifjusag 11, 7624 Pecs (isključivo za udruge i ustanove s područja Baranjske, Bačko-kiškunske i Šomođske županije)

Krajnji rok za prijavu na natječaj je 15. rujna 2015. godine.

Napomena: Obrasci za prijavu dostupni su za preuzimanje na internetskoj stranici Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti <http://hu.mvep.hr/>

OBAVIJEST O DONESENOJ ODLUCI O DODJELI BESPOVRATNIH SREDSTAVA Odluka o dodjeli bespovratnih sredstava projektima/programima u sklopu natječaja bit će objavljena na mrežnim stranicama nadležnog Veleposlanstva Republike Hrvatske u inozemstvu, kao i na stranici Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske www.hrvtiizvanrh.hr.

Maturalni ispiti školske godine 2014./15.

U ponedjeljak, 4. svibnja, ujutro u 8 sati s pismenim ispitom iz mađarskoga jezika i književnosti na višem i srednjem stupnju započeli su proljetni maturalni ispiti školske godine 2014./15. Potom slijede matematika i povijest. Pismeni maturalni ispit iz hrvatskoga jezika i književnosti na višem i srednjem stupnju bit će u ponedjeljak, 11. svibnja. Pismeni maturalni ispiti traju do 26. svibnja. Usmeni su ispiti zrelosti na višem stupnju od 4. do 11. lipnja, na srednjem stupnju od 15. do 26. lipnja. Po podacima Prosvjetnog ureda, od 425 tisuća ispita 383 300 se polažu na srednjem, a 42 400 na višem stupnju. Maturalne ispite polaže 155 030 kandidata, najviše je kandidata redovitih ispita 89 posto, a 21 tisuća prijevremenih. U budimpeštanskoj Hrvatskoj gimnaziji ispitima će pristupiti ukupno 26 kandidata, 20 na redovite ispite, dva đaka na prijevremene te četiri gostujuća učenika. U pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krležje ispitima će pristupiti ukupno 42 kandidata, 32 na redovite ispite, dva đaka na prijevremene te četiri gostujuća učenika i četiri kandidata bez srednjoškolskog učeničkog statusa.

Pečuško Hrvatsko kazalište

Premijera

Nova premijera u pečuskome Hrvatskom kazalištu bit će 8. svibnja 2015. g. u 19 sati, u Dvorani «N. Szabó Sándor» (pečuško Narodno kazalište), a repriza iste predstave 9. svibnja 2015. g. u 19 i 12. svibnja 2015. g. u 17 sati, u Dvorani «N. Szabó Sándor» sali. Radi se o stavljanju na kazališne daske teksta Agathe Christie *Mišolovka*.

Igraju: Mollie Ralston – Petra Grišnik; Giles Ralston – Armin Čatić; Christopher Wren – Goran Smoljanović; Gospođa Boyle – Eva Polgar; Major Metcalf – Rafael Arčon; Gospođica Casewell – Ivana Perkunić; Gospodin Paravicini – Dejan Fajfer; Narednik Trotter – Slaven Vidaković. Redatelj, dramaturg: Ivan Funk, scenograf, kostimograf: Péter Fenyő, asistent redatelja: Đula Beri. Ta drama do danas je najduže igrana predstava u povijesti kazališta. Premda stara preko 50 godina, još se i danas izvodi i nije izgubila svoju omiljenost. Sadržaj: Mladi bračni par zablokiran je mećavom na svom imanju sa još četiri gosta, i slučajnim prolaznikom koji se dovezao automobilom. Narednik Trotter doskija se do njih i govori im da je ubojica na slobodi i da dolazi. Kada se ubojstvo zbilja dogodi, svi posumnjaju na Cristophera Wrena, no na kraju zaključuje da ubojica može biti baš bilo tko. Na kraju Trotter namješta zamku za jednog od ukučana.

ĐUD - Sedmi put se organizira pješačko hodočašće Pečuške biskupije k Đudskoj Gospi, u subotu, 9. svibnja.

Okupljanje hodočasnika je u subotu od 6.30 u parkiralištu robne kuće FEMA. Sveta misa počinje u 14.30, nju će predvoditi biskup György Udvardy, uz koncelebraciju svećentva Biskupije. Za vrijeme misnoga slavlja čitat će se i pjevati na hrvatskom i njemačkom jeziku.

Prema dogovoru s vlč. Ladislavom Rontom, Anicom Posavac i Đurđom Geošić, pjevat će se za vrijeme pričesti Krist na žalu i na kraju Ružice majska. Bude li lijepo vrijeme, članovi harkanjskoga pjevačkoga zbora obučić će narodnu nošnju, bit ćemo radosni ako im se pridruži što više vjernika.

Svečana predaja Športskog dvorišta u Školskom centru Miroslava Krleže

U organizaciji Hrvatske državne samouprave te Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže, škole u održavanju HDS-a, 25. travnja u svečanim okvirima predano je na upotrebu Športsko dvorište. Naime, vlade Republike Hrvatske i Mađarske, u zapisnicima (više godine unazad) Mješovitih odbora složile su se glede sufinanciranja projekta obnove „Školskog i športskog dvorišta“, za što je Vlada Republike Mađarske osigurala i izdvojila 135 000 eura, Vlada Republike Hrvatske do sada oko 65 000 eura.

Svečanosti su nazočili uime Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske glavna tajnica Draženka Arar i viša stručna savjetnica Dubravka Severinski te Damira Šiju, voditelja službe za kulturu, obrazovanje, znanost i šport Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.

Uime Ministarstva ljudskih resursa Mađarske, tajništva za Narodnosne i civilne veze Stipan Karagić, parlamentarni glasnogovornik Hrvata u Mađarskoj Mišo Hepp, predsjednik HDS-a Ivan Gugan, ve-

Svečani govor ravnatelja Gabora Győrvárija

lavljeni hrvatski reprezentativac, danas na privremenom radu u Pečuhu Rober Jarni.

Nazočnima se obratila Draženka Arar, glavna tajnica Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, te između ostalog rekla: Zadovoljstvo i čast mi je pozdraviti vas uime Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i predstojnice Darije Krstičević. Jedno od najvećih vrijednosti koje trebamo podržati i dati mladima jest znanje i obrazovanje. Nitko nije jači od čovjeka koji zna. Stoga se posebno radujemo ovakvim zajedničkim projektima dviju vlada koji pridonose jačanju hrvatske zajednice u Mađarskoj i prijateljskih veza dviju država. Posebno čestitam HDS-u i Hrvatskom obrazovnom centru Miroslava Krleže i svima koji su pridonijeli uspješnom

završetku ovoga projekta. Djeci, učenicima, profesorima i odgajateljima želim uspjeh i zadovoljstvo u daljnjem radu. Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske u suradnji s institucijama mađarske države nastojat će pružati sustavnu i svesrdnu potporu kako ovom iznimno važnom centru tako i drugim institucijama i projektima hrvatske manjine u Mađarskoj.

lava Krleže počeo je prije dugo godina u skladu s naporima HDS-a da stvori što bolje uvjete za naše učenike kako u ovoj ustanovi tako i u santovačkoj školi koju također iz godine u godinu obnavljamo i moderniziramo kako bi se i na taj način što veći broj djece uključio u hrvatski školski sustav u Mađarskoj. Rezultati toga rada se već vide i mislim kako možemo potvrditi da su novac i trud uloženi na pravo mjesto. Naravno, za ovakve poslove nije dovoljna samo dobra volja HDS-a, entuzijazam ravnatelja i djelatnika škole, potrebna su i novčana sredstva koja su nam osigurala razne ustanove u Mađarskoj i Republici Hrvatskoj. Ovom bi prigodom zahvalio Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske, Državnom uredu za Hrvate izvan Republike Hrvatske, Gradu Pečuhu koji su prepoznali važnost ovoga projekta i uz HDS osigurali novčanu potporu za realizaciju. Posebno bi čestitao izvođačima radova, također Hrvatima iz Mađarske, na preciznom i brzo obavljenom poslu, kazao je Ivan Gugan.

Govoreći na svečanosti, ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže Gabor Győrvári, podsjetio je na godine koje su iza nas i na početke infrastrukturnog razvoja danas suvremenoga Školskog centra Miroslav Krleže.

Osnivač (održavatelj), pečuška Gradska samouprava, 28. listopada 2002. g., na temelju vlastitoga dugoročnog Programa odgojno-obrazovnog razvijanja u sklopu PHARE CBC programa Europske unije pri-

Draženka Arar, Stipan Karagić, István Décsi i Ivan Gugan

leposlanik Republike Hrvatske u Mađarskoj Gordan Grlić Radman, generalna konzulica Republike Hrvatske u Mađarskoj Vesna Haluga, prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti Berislav Živković, István Décsi, voditelj Fideszove frakcije u pečuškoj gradskoj Skupštini, neki od voditelja ustanova u HDS-ovu održavanju, te manji broj znatizeljnika. Domaćin je bio ravnatelj Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleže Gabor Győrvári. Među nazočnima bio je i pros-

Okupljene je pozdravio Ivan Gugan, predsjednik HDS-a: Projekt obnove i modernizacije obrazovnoga središta Miros-

javio je natječaj za izradbu obrazovnog materijala i financijsku podršku proširenja školske zgrade.

Natječaj je odobren s nazivom: «Miroslav Krleža» Croatian-Hungarian Educational Centre complex development project. U sklopu programa razrađen je obrazovni materijal: „Nacionalne vrednote u zajedničkoj Europi“, za provedbu programa, Hrvatska škola nastavila je svoje djelovanje kao središte za usavršavanje hrvatskih učitelja. Akcijski plan mogućih aktivnosti u prekograničnoj suradnji poseban je dio programa, čija je svrha iskoristiti sve one specifičnosti koje su dane na obje strane granice, u višekulturnim okruženjima.

Projekt je od iznimnog značenja baš u razdoblju kada je Republika Hrvatska pripremala ulazak u Europsku uniju, kada se na pozitivnome primjeru moglo dokazati što je ono što može dobiti podršku od zajednice, kazao je Győrfvári.

Za ostvarenje projekta odobrena su sredstva u iznosu od 1,65 milijuna eura. Pečuška Gradska samouprava obvezala se na 25 postotno sufinanciranje, što je bila velika stvar jer se radilo o do tada nepoznatome području velikih projekata. U sklopu toga je izgrađeno šest novih učionica, aula (konferencijska dvorana) za 25 osoba i učenički dom, s četveroposteljnima sobama za 80 učenika. Novoizgrađeno zdanje u potpunosti i najmodernije je namješteno. Radovi su završeni: 31. kolovoza 2005. g. Dakle, prije deset godina.

Iz originalnoga iznosa, zbog povoljne ponude, bilo je moguće u potpunosti obnoviti školsku kuhinju i restoran, te predvorje stare školske zgrade. Ovaj projekt nazivamo drugom fazom! Dakle, nakon izvršenih radova novi objekt i dio staroga dobio je jedinstveni izgled. Radovi su završeni 15. veljače 2006. g., reče Győrfvári, te dodao da se ukazala sretna okolnost pri okončanju PHARE projekata u Mađarskoj, kada su se svi potencijalni natjecatelji u korist Hrvatske škole odrekli moguće financijske podrške u vrijednosti od 300 tisuća eura i tako stvorili realnu mogućnost za početak ostvarenja treće faze, što je bilo moguće početi na temelju osigurane podrške Vlade Republike Hrvatske (750 000 eura) i Vlade Republike Mađarske (750 000 eura).

U trećoj je fazi obnovljeno pročelje i krov stare zgrade, izmijenjena stolarija (prozori, vrata), obnovljeni sanitarni blokovi i dograđene garderobe (svlačionice) pokraj športske dvorane. Ugovor je sklopljen s izvođačem radova 29. studenoga 2005., a radovi su završeni 31. kolovoza

Početni udarac izveo je proslavljeni hrvatski reprezentativac, trener pečuškoga kluba PMSC Robert Jarni (na slici s Jozom Solgom).

2006. g. Treća je faza koštala 1 800 000 eura. Iz preostalih sredstava izvršena je kompletna – i unutarnja – adaptacija (IV. faza). U sklopu IV. faze adaptirane su sve učionice i hodnici „stare zgrade“ te izgrađena nova, u odnosu na staru, dvostruko veća športska dvorana, koja i tako udovoljava samo minimalnim standardima. Po planu je uređena i knjižnica. Radovi su završeni 31. kolovoza 2008. g. Na taj način, cjelokupni iznos, koji je utrošen na proširenje i adaptaciju školske zgrade Hrvatske škole Miroslava Krleže u Pečuhu, bio je ukupno 4 000 000 eura!!!, naglasio je Győrfvári.

Nakon tako provedene treće i četvrte faze Hrvatska škola u Pečuhu, koja svake godine broji sve više učenika, postaje u potpunosti obnovljeni školski centar, koji je pogodan za poprimanje niz drugih sadržaja, koji su potrebni za razvijanje nacionalne svijesti mladih naraštaja Hrvata

u Mađarskoj. Jedini je nedostatak kompleksne obnove bio da školsko i športsko dvorište nije moglo biti uklopljeno u izvođačke radove i na taj način „slika“ i funkcija škole još nije bila potpuna.

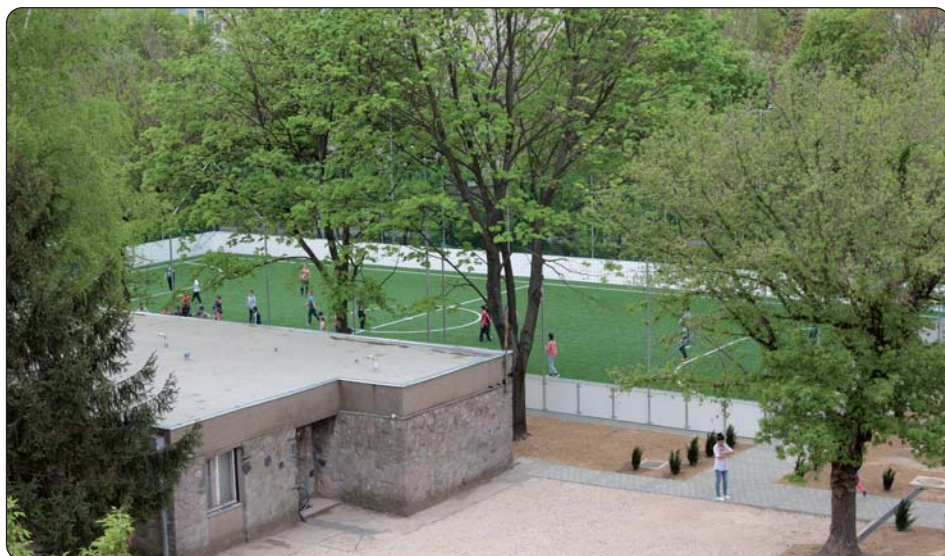
Vlade Republike Hrvatske i Republike Mađarske u zapisnicima (više godine unazad) Mješovitih odbora složile su se glede sufinanciranja projekta obnove „Školskog i športskog dvorišta“, za što je Vlada Mađarske osigurala i izdvojila 135 000 eura, Vlada Republike Hrvatske, kazala je glavna tajnica Dubravka Arar,

preko Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske u ovaj projekt također je u posljednje dvije-tri godine uložila 135 000 eura. Iz Ureda HDS-a saznajemo kako je nekoliko dana prije predaje športskoga grališta stiglo je na račun dio preostalih sredstava a preostali dio očekuju nastupajućih mjeseci.

Vrpcu novoizgrađenoga Sportskoga dvorišta prezeo je Robert Jarni, izveo je početni udarac, a potom su na teren izašli sudionici državnoga malonogometnog turnira koji se u organizaciji HDS-a odvijao toga dana na novome športskom igralištu s umjetnom travom. Nova generacija trave, fantastičan teren. U Hrvatskoj još nisam vidio u školama da netko ima takvo igralište s takvom travom. Počašćen sam što sam pozvan i što je meni pripala čast prvoga početnog udarca.

Branka Pavić Blažetin

Foto: Stipan Balatinac & Ákos Kollár

Obogaćena suradnja prijateljskih naselja u Bačkoj

Sporazum o međusobnoj suradnji Općine Čačinci i Samouprave sela Čavolja

Prijateljska suradnja bačkih naselja u Mađarskoj s hrvatskim općinama u matičnoj zemlji obogaćena je povezivanjem novih dvaju naselja.

Podsjetimo kako je izaslanstvo čavoljske Hrvatske samouprave u pratnji člana Bunjevačkoga kulturnog kruga, prvi put prošle godine boravilo u posjetu Čačincima u Hrvatskoj na Danu Općine, a čelnici Čačinaca početkom ove godine gostovali u Čavolju na Bunjevačkom prelu, te je dogovoreno buduće povezivanje i suradnja dvaju naselja.

Tako je povodom Dana Općine, odnosno 22. godišnjice postojanja Općine Čačinci, sredinom travnja ove godine u Čačincima svečano potpisan Sporazum o međusobnoj suradnji Općine Čačinci i Samouprave naselja Čavolja. Do suradnje je došlo na poticaj čavoljske Hrvatske samouprave, na čelu s njezinim predsjednikom Stipanom Mandićem. Dan Općine obilježen je svečanom sjednicom Općinskog vijeća, te otvorenjem nove općinske vijećnice, a već po tradiciji nagrađeni su i zaslužni za razvoj Općine.

Nakon polaganja cvijeća i paljenja svijeća poginulim hrvatskim braniteljima kod njima posvećenoga spomen-obilježja u središtu Čačinaca, blagoslovom župnika čačinačkog Ivica Razumovića, otvorena je nova općinska Vijećnica. U novom prostoru svečano je potpisan poslovni i prijateljski Sporazum između Općine Čačinci i Samouprave naselja Čavolja, a potpisali su ga načelnici Mirko Mališ i Norbert Hamháber.

Sporazum su potpisali načelnici Mirko Mališ i Norbert Hamháber.

Prilikom potpisivanja Sporazuma načelnik Općine Čačinci Mirko Mališ između ostalog reče kako je ovaj Sporazum potpisan radi uspostave prekogranične suradnje te učvršćivanja veza na gospodarskom, socijalnom, kulturno-umjetničkom, prosvjetnom, turističkom i sportskom području i poradi zajedničkih interesa. Čavoljski načelnik Norbert Hamháber izrazio je veliko zadovoljstvo suradnjom s Općinom Čačinci te naglasio kako je siguran da će ove dvije općine zasigurno imati plodne i uspješne zajedničke projekte. Hamháber je na kraju zaključio „kako je svijet mali“ jer je njegov djed rođen upravo u Čačincima.

Na svečanoj sjednici u nazočnosti saborskog zastupnika Josipa Đakića, zamjenice župana Virovitičko-podravske županije Sanje Bošnjak, predsjednika Kluba utemeljitelja HDZ-a „Dr. Franjo Tuđman“ Milana Kovača, općinskih vijećnika, predstavnika braniteljskih udruga, gospodarstvenika i drugih gostiju, predsjednik općinskog Vijeća Tomislav Tomić u sklopu svojega pozdravnoga govora istaknuo je da svi vijeć-

nici zajednički i naporno rade na dobrobit Općine.

– Iako su teška vremena i teško ćemo doći do financijskih sredstava, Općina Čačinci spremna je realizirati ciljeve koji su postavljeni za budućnost. Radimo na mnogim projektima iznimno važnim za razvoj Općine, i nadam se da ćemo uz pomoć države, županije i europskih fondova odraditi barem veći dio zacrtanih projekata. – reče uz ostalo načelnik Mališ koji je u svom izlaganju predstavio i ostvarene i planirane općinske projekte.

Općina Čačinci podijelila je i priznanja zaslužnima za razvoj Općine pa su tako nagrađeni: obitelj Ognjenović iz Vojlovice za doprinos u razvoju športa, Lovačka udruga „Fazan“ za doprinos u razvoju lovstva i lovnog turizma, Streličarski klub „Streličari grofa Jankovića“ za doprinos športu i promicanju Općine na području Hrvatske, Danijel Smiljanić za doprinos u razvoju gospodarstva i humanitarno djelovanje na području Općine, Zdenka Milobara za doprinos u razvoju kulture te Milan Kovač iz Zagreba za doprinos u razvoju višestranačja i demokracije na području Općine Čačinci, koji se i obratio u ime nagrađenih.

Proslavu Dana Općine uveličali su i uljepšali članovi KUD-a Čačinci koreografijom „Slavonija“ te na kraju i sjajni tamburaški sastav Fijaker.

Čavoljsko izaslanstvo, Norbert Hamháber, Stipan Mandić i Stana Gašparović, polaže vijenac.

Školsko natjecanje u kazivanju stihova u salantskoj školi

Svi sudionici natjecanja

U organizaciji mjesne osnovne škole, 15. travnja 2015. g. u salantskoj školi priređeno je natjecanje u kazivanju stihova na hrvatskome jeziku. I ove su godine u školskom natjecanju sudjelovali gotovo svi učenici koji u salantskoj osnovnoj školi pohađaju nastavu hrvatskoga jezika i književnosti. Predmet predaju dvije nastavnice, Eva Adam Bedić i Timea Horvat Takács, a nastava se odvija od prvoga do osmoga razreda u salantskoj narodnosnoj školi. Riječ je o tradicionalnom natjecanju koje se već umalo dva desetljeća organizira pod pokroviteljstvom salantske Hrvatske samouprave, kaže njezin predsjednik Mijo Štandovar. Ove godine prilikom svečanosti kazivanja stihova na hrvatskom jeziku gošća škole bila je i generalna konzulica Vesna Haluga, koju su zastupnici Hrvatske samouprave upoznali sa stanjem Hrvata u Salanti, a ravnateljica škole Györgyi Balog pobliže, s pomoću kolega, sa salantskom školom, koju pohađaju učenici iz nekoliko okolnih naselja.

Ocjenjivački sud u sastavu Branka Pavić Blažetin, predsjednica, Diana Kecskés Bori, Brigita Štivic Šandor i Mijo Štandovar imali su nimalo lagan zadatak.

Učenike i nazočne pozdravila je nastavnica Eva Adam Bedić. Natjecanje se

odvijalo u nekoliko kategorija: kategorija 1., 2., 3. – 4. i 5. – 8. razreda,

U kategoriji 1. razreda prvo mjesto osvojio je Balázs Szegfű sa stihovima Enesa Kiševića *Moja mama*, drugo mjesto Bence Zagorac sa stihovima Jadranke

Čunčić Bandov *Šuma na zidu*, a treće mjesto Boglárka Piri sa stihovima *Moja mama*.

U kategoriji 2. razreda prvo mjesto osvojila je Lili Vlašić sa stihovima Natali Šarić *Nekulturni medo*, drugo mjesto Nikolett Szabó sa stihovima Natali Šarić *Znak za zubić-vilu*, a treće mjesto Minea Ignác sa stihovima Mladena Kušeca *Djevojčica i sreća*.

U kategoriji 3. – 4. razreda prvo mjesto osvojila je Stela Petrović sa stihovima Đuse Šimare Pužarova *Sjajna igra*, drugo mjesto Kitti Tóth sa stihovima Luke Paljetka *Pljesak za jedan i drugi dlan*, a treće mjesto podijeli su Reka Rajić sa stihovima Grigora Viteza *Lastavica*, i Laura Táros sa stihovima Kuzmana Landeka *Medo*.

U kategoriji 5. – 8. razreda prvo mjesto osvojila je Karina Križić sa stihovima Sonje Smolec *Kornjača*, drugo mjesto podijelile su Dorottya Rendes sa stihovima Natali Šarić *Zaljubljena maca*, i Anada Takár sa stihovima Ivce Vanje Rorić *Sreća*, a treće mjesto podijelili su Barbara Kis-Pál sa stihovima Ive Kobaša *Sretna magarica*, Hajnalka Kismarci sa stihovima Jadranke Čunčić Bandov *Jesenska garderoba*, Erik Križić sa stihovima Ratka Zvrka *Zec i puž* te Viktória Nagy sa stihovima Kuzmana Landeka *Snješko Bijelić*.

Branka Pavić Blažetin

Najbolji kazivači stihova na hrvatskom jeziku

Gostovanje u Požegi

Na poziv Ličkoga zavičajnog društva „Viła Velebita“ iz Požege, te njihova predsjednika Josipa Fajdića, 18. travnja Ženski pjevački zbor iz Pečuha, plesači i svirači KUD-a Marica iz Salante, te Orkestar Vizin boravili su u prelijepom gradiću Požegi. Njih je otpratio i Mišo Šarošac, voditelj pečuškoga Hrvatskoga kluba „August Šenoa“.

Salanćanke

Stigavši u Požegu, svi su oni ugošćeni odličnim ručkom, a potom je slijedilo razgledanje grada. Premda je vrijeme bilo pro hladno, pogledali su katedralu, crkvu sv. Lovre, a zatim se razgledanje nastavilo po slobodnom izboru. Neki su prošetalim malim ulicama, a neki pak popili kavicu, ili pojeli ukusne kolače.

Program hrvatskih društava upriličen je navečer u 7 sati u Gradskom kazalištu, gdje je pred mnogobrojnom publikom predstavljena bogata kulturna baština Hrvata iz Mađarske, kroz pjesmu, glazbu i ples. Pjevale su se podravske i baranjske pjesme, izvodili su se bunjevački i baranjski plesovi. Kao gesta prema domaćinima plesači su izveli i slavonske plesove, a svirači su zabavljali publiku mohačkim šokačkim, te bunjevačkim napjevima. Najveći znak zahvalnosti sa strane publike bio je kada su i oni zapjevali s nama. Kroz raznoliki folklorno-glazbeni program ovi dokazani njegovatelji hrvatskoga kulturnog i povijesnog izričaja pokazali su požeškoj publici kako se izvan domovine uspješno brine za život hrvatske pjesme i plesa. Salantski KUD «Marica» tijekom 15 godina svog postojanja posebno uspješno njeguje tradiciju hrvatskih Bošnjaka i sudjeluje na brojnim folklornim priredbama u Mađarskoj i izvan nje. Na požeškom koncertu izveo

Tamburaški orkestar „Vizin“

je i slavonske i bunjevačke pjesme i plesove. Jednako uspješno nastupili su Tamburaški orkestar «Vizin», jedan od najpoznatijih hrvatskih tamburaških sastava u Mađarskoj, i ženski pjevački ansambl HKD-a «August Šenoa» iz Pečuha, koji djeluje preko 30 godina. Osim brojnih nastupa, ove folklorne skupine izdale su i

Svi sudionici programa

svoje nosače zvuka, donosi portal grada Požege. Nakon programa druženje domaćina i gostiju nastavljeno je uz obilnu večeru i uza svirku vizinovaca, te Maričinih tamburaša. No, kao i svemu, i ovome dođe kraj, pa su se gosti sa zajedničkim kolom oprostili od ljubaznih domaćina, u nadi da se nezadugo vide u Pečuhu.

Požeški pjevači i tamburaši gostuju u Pečuhu 21. svibnja.

Putni trošak gostujućih društava snosila je Hrvatska udruga „August Šenoa“.

Vesna Velin

Trenutak za pjesmu

Tu iza ugla
Tu iza ugla
postoji jedan kamen
s imenom
jednog susreta
i jednog ljeta.
Samo mi spominjemo
toplinu naših usana
i ljubav jednu,
veliku ljubav.
Tu iza ugla
iza zida sjećanja,
pauk jedan
plete staze svoje
oko imena mog,
tu iza ugla
na kamenom zidu,
na kamenom zidu...

Ivan Huljev

Odlazak Matičine novinarke Željke Lešić

Nakon kratke i teške bolesti Željka Lešić, dugogodišnja novinarka časopisa Hrvatske matice iseljenika, preminula je 26. travnja u Zagrebu u šezdesetoj godini života. Uvijek je bila srdačna i otvorena s kolegama, sugovornicima, ali najviše s ljudima u manjinskim i iseljeničkim zajednicama izvan domovine. Teme kojima se bavila novinarski je donosila objektivno, ali i s naglašenom osobnošću. Zahvaljujući svome neupitnom domoljublju i čovjekoljublju, pouzdanosti, radišnosti i poštenju, stekla je iznimno velik broj znanaca, prijatelja i poštovaljaca u zemlji i iseljeništvu.

Željka Lešić rođena je u Cerni, školovala se u Vinkovcima, studirala pravo u Zagrebu, gdje je i započela profesionalnu novinarsku karijeru kao suradnica zagrebačkog magazina Vikend i voditeljica glazbene emisije na Radiju Zaprešić. Godine 1994. zapošljava se u Hrvatskoj matici iseljenika, a u Informativnom tjednom prilogu za iseljenike Dom i svijet, negdašnjem podlistku inozemnog izdanja Večernjeg lista, kojem su nakladnici bili HIC i HMI, pisala je u svim brojevima – kojih je bilo ukupno 440 – i to u vremenskom razdoblju od 1994. do 2004. Uz tekstove u mjesecniku Matica, čijega je uredništva bila član, objavljuje priloge i u Matičinu godišnjaku Hrvatskom iseljeničkom zborniku, kao i na Matičinu web-portal. Prateći projekt «Hrvatska priča» – nastao zahvaljujući Hrvatskoj matici iseljenika, programu glazbene proizvodnje HRT-a, HGK-u, Hrvatskoj turističkoj zajednici, Uredu za kulturu Grada Zagreba i dr. – koji je nastupima vrsnih umjetnika od 2002. predstavljao našu državu u Europi, Australiji i Južnoj Africi, uspostavila je trajne prijateljske i poslovne veze s pojedincima i čelnicima hrvatskih prekomorskih iseljeničkih zajednica. Također kao dopisnica, 2009. pratila je predstavljanje naše tradicijske kulture u Kanadi s vinkovačkim KUD-om „Šumari“ i zagrebačkim FA „Venčec“ u Australiji. Djelatno sudjelovanje u organizaciji prvih Hrvatskih svjetskih igara priređenih 2006. i 2010. godine u Zadru, osim kao novinarka, imala je i kao ravnateljica Domovinskog sjedišta Hrvatskoga svjetskog kongresa. Lani bila je i tajnica Igara koje su u Zagrebu okupile 800 mladih športaša hrvatskih korijena iz svijeta. Napise migrantske tematike i intervju s našijencima s raznih meridijana i paralela, te crtice iz života selilaca, objavljuje u brojnim tiskanima i elektroničkim tjednicima i mjesečnicima poput Glasa Koncila, Hrvatskoga fokusa, Hrvatskoga slova, američkog Zajedničara, australskih Hrvatskoga vjesnika i Nove Hrvatske te negdašnjih australskih listova Maestrals i Spremnosti.

Nećemo zaboraviti našu Željku, našu prijateljicu i kolegicu, našu nasmijanu Slavonku. Pamtit ćemo naša druženja, projekte koje smo zajedničkim snagama odradili, sretne i tužne trenutke u Matici. Želimo se sjećati njezina pogleda i glasa, optimizma i entuzijazma, mnoštva rečenica kojima je opisala živote, nade i snove različitih ljudi. Nama sada nedostaju riječi kojima bi opisali što je bila i još više što je za nas, i mnoge druge koji su je cijenili i voljeli, ostala. Opraštamo se od nje stihovima pjesme koju je voljela: *Otišla je pijetli kad se bude, kao da u šetnju nekud kreće. Otišla je s mirisima jutra, da l' je znala da se vratit neće.*

Ožalošćene kolegice i kolege iz Hrvatske matice iseljenika

Natječaj za narodnosnu stipendiju

Državno tajništvo odgovorno za narodnosne civilne i društvene odnose pri Ministarstvu ljudskih potencijala objavilo je natječaj za narodnosnu stipendiju. Na natječaj se mogu javiti narodnosni učenici srednjih škola koje djeluju prema programu na materinskom jeziku ili prema dvojezičnom programu, a kod narodnosti koji nemaju ustanove s takvim programom oni iz ustanova s predmetnom nastavom narodnosnoga jezika. Stipendija je utemeljena s namjerom da pomaže nastavak školovanja nadarenih učenika koji zbog udaljenosti mjesta obitavanja ili financijskih razloga imaju poteškoća u daljnjem visokoškolskom školovanju.

Javiti se mogu učenici koji su mađarski državljani i prema svojoj izjavi pripadaju nekoj narodnosnoj zajednici, čiji je prosjek ocjena najmanje četiri (prema uredbi za pravo na Narodnosnu stipendiju) na kraju prethodne školske godine, u istom razdoblju ne dobivaju nikakvu drugu stipendiju, odnosno završavaju dvije godine niže godište od mature. Pri odabiru stipendija imaju prednost oni kandidati čije školovanje – prema izjavi ustanove – od drugih natjecatelja veći je teret za skrbnika. Uzima se u obzir prosjek ocjena, aktivnost u narodnosnome kulturnom životu škole i u svojoj mjesnoj zajednici, socijalna pozadina i planovi za daljnju naobrazbu. Stipendija koju je utemeljio odgovorni ministar za narodnosnu politiku dodjeljuje se u iznosu od 60 tisuća forinta, godišnje deset mjeseci i glasi za posljednje dvije školske godine srednje škole. Stipendiju mogu dobiti dva učenika po ustanovi, a jedan po godištu. Na temelju prijavljenih natječaja ministar će odlučiti o dodjeli stipendija čija će imena biti objavljena na vladinoj online-stranici. Izvori za program osigurani su iz proračuna namijenjenih narodnostima pri Ministarstvu ljudskih potencijala. Rok je za prijavu natječaja 24. svibnja 2015. Ostale se informacije mogu naći na web-stranici: kormany.hu.

Bogatstvo...

Nekadašnji reporter naše zajedničke televizijske emisije „Naš ekran“ Stevan Popović pri snimanju s osnivačima Centralnog ansambla DSJS-a (Demokratskog saveza Južnih Slavena u Mađarskoj);
slijeva: Mate Filipović (harmonika), Marin Žužić (gitara), Antun Karagić, Lambros Trendos, Antun Hosu, Tóni Lósz, Dimitrije Dimitrijević, Kostas Pisjos-Koča i Marko Dekić (gitara)

Završnica Comeniusova projekta u Tukulji

U kazališnoj dvorani tukuljskoga doma kulture i knjižnice 17. travnja priređena je završnica Comeniusova projekta Europske unije naslova „Tradicionalne dječje igre i plesovi Hrvatske i Mađarske“, koji se ostvaruje s partnerskom suradnjom tukuljske Osnovne škole Sándora Weöresa i zagrebačke Osnovne škole Prečko. U sklopu toga projekta lani su tukuljska djeca, njih desetero, u pratnji učiteljice Marije Prenner-Dobóczy i nastavnika Edmonda Bendea, deset dana boravila u Zagrebu, gdje su učila hrvatske plesove i kulturu, posjetila zdanje Hrvatskoga sabora, putovali u Veliki Tabor, Kumrovec i Mariju Bistricu. Hrvatskoj je školi za ostvarenje projektnih programa osiguran okvirni financijski iznos od 14 tisuća eura.

Djeca iz Hrvatske u pratnji profesora Željka Maka i profesorice Ivane Radačić boravila su u Tukulji od 9. do 18. travnja. U to su vrijeme stanovali kod obitelji, i

ustrajno učili pjesme i plesove Mezőfölda. Na satu zemljopisa upoznali su državu Mađarsku, grad Tukulju i okolicu. Posjetili su znamenitosti Budimpešte i otputovali i u dalmatinski grad Senandriju, gdje su pogledali Škanzen, muzej na otvorenome. Za provedbu projektnih programa tukuljskoj je školi dodijeljen iznos od 15 tisuća eura. Za vrijeme projekta po deset učenika iz zagrebačke i tukuljske škole tvorili su jedan razrednički odjel te zajednički, s pomoću i sudjelovanjem stručnih nastavnika, ostvarili projektne programe „Tradicionalne dječje igre i plesovi Hrvatske i Mađarske“.

Zoltán Bóna, glasnogovornik hrvatske zajednice u Mađarskome parlamentu Mišo Hepp, povjerenik mađarske vlade i voditelj vladina ureda Peštanske županije Ríchárd Tarnai, tukuljski gradonačelnik Pál Hoffman, zamjenica predsjednika Hrvatske državne samouprave Angela Šokac Marković, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac, ravnatelj pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže Gabor Gyórvári, ravnateljica budimpeštanskog HOŠIG-a Ana Gojtan i ravnateljica partnerske škole Jadranka Ostarčević, bivša dugogodišnja predsjednica Tukuljske hrvatske samouprave Zorica Agatić, izaslanstvo iz Gare, na čelu s predsjednikom tamošnje Hrvatske samouprave Martinom Kubatovom te ini uzvanici.

Program je otvoren dječjim pjesmama Mezőfölda, u kojem su predstavljene bro-

jalice, potom su slijedili plesovi u kolu iz toga geografskog područja, koji su se izvodili za vrijeme uskrasnih blagdana. Na ples mladih djevojaka pjesmom su odgovarali mladići. Momci su najviše pjevali prije odlaska u vojsku, pjesme govore u tužnome rastanku od obitelji, ljubavi i čežnji za domom i o životu u vojarni. Sljedeća je plesna koreografija govorila o vjenčanom običaju. U životu svakoga naroda istaknuto mjesto ima vjenčano slavlje. Svatovi ostanu u sjećanju i u veselim i tužnim pjesmama. Najvažniji je trenutak opraštanje mlade od obitelji. Djevojke su pjevale oproštajne pjesme mladenke iz Vesprimske županije. Potom su slijedili ples pastira, ples s bocama i čardaš. Najljepši je plod ljubavi mladih rođenje djeteta. Najvažniji je trenutak majčinstva odgoj djeteta. Završni je dio programa bila uspavanka iz Željezne županije.

Druženje je nastavljeno oko bijeloga stola na prijamu, na kojem je uručen dar garskog izaslanstva: bunjevačka lutka.

Kristina Goher

Posjet hrvatskoj grupi čuvarnice «Čarobni dvorac»

Sedamnaest ljet dugo hrvatski odgoj u Sambotelu

Hrvatska grupa u sambotelskoj čuvarnici Mesevár / Čarobni dvorac, pod brojem 10. u Gagarinovoj ulici, postoji jur sedamnaest ljet dugo, ali jur pred tim ljetodan su se mogla dica učiti svaku subotu po hrvatski, u okviru mjesne Hrvatske samouprave. Za odgojiteljicu je angažirana Helena Gerenčer-Devai, rodom iz Narde, ka ne shranja svoje spominke na početak, kad je bilo dost problemov, a i danas svakidašnji mali nespোরазumi kvaru vječnu idilu djelovanja u spomenutoj ustanovi. Trenutno 25 dice pohađja ovu grupu, u koj su zaposlene dvije hrvatskogovoreće odgojiteljice, ona kot peljačica grupe i Piroška Geičnek ter jedna hrvatskogovoreća tetka, Kristina Škrapić-Tóth. Već je pred svimi jasno, kako bi mogla služiti ova grupa kot i osnovna baza budućega školskoga centra u dotičnom gradu. Ako će sve ići po planu, prvo školsko ljet bi moglo krenuti jur u jesen 2016.

Da je djelovanje s dicom jako uspješno u ovoj sambotelskoj grupi, to dokazuje i zahtjev roditeljev, ki ljet na ljet upisuju dicu na hrvatski. U nedavno proširenoj zgradi u vlasništvu povidajkov, po riči peljačice odgojiteljice Helene Gerenčer-Devai, hrvatsku grupu pohađja 25 mališanov, a iz ovoga ukupnoga broja samo trimi nimaju hrvatske korene. Ostala dica idu iz okolišnih hrvatskih sel, svaki dan putuju s roditelji skupa u Sambotel, ali su uglavnom nukići doseljenih sambotelskih Hrvatov. Takova je i nukica staramajke Johane Geošić-Kalmar, ka uprav za vrime našega boravka dojde u čuvarnicu. – Ja nisam naučila svoju dicu po hrvatski se pominati, nažalost, ali sad vidim kako bi to bilo potribno. Što sam zagrišila pri vlašćoj dici, to bi sad popravila, i rado bi vidila, kad bi se moji nukići znali po hrvatski. Ja se s njimi nek po hrvatski pominam, čuda razumu, malo znaju i govoriti. Moja kći je jako zadovoljna s djelom ove čuvarnice, i svi mi rado bi vidili, ako bi dica mogla dalje nastaviti i školovanje na hrvatskom jeziku – veli staramajka, rodom iz Petrovoga Sela. Kako dalje doznajemo od Helene Devai, hrvatska grupa sastoji se od dice različite starosti, a hrvatske djelatnice teču svaki dan, isključivo dopodne.

Ona je zaposlena u ovoj struki jur 33 ljeta dugo i smatra da momentalno imaju pod rukom idealni broj dice, iako bi bilo i većih interesa sa strane roditeljev. Medjutim, mjesna Hrvatska samouprava je stavila limit u broju 25, i to je dobro, tako se kaže. – Mislim da smo u zadnjem momentu, pri posljednjoj uri, ako kanimo još spasiti naš jezik. Nažalost, asimilacija je tako velika da ako ne bi bilo takovih fanatičarov u Petrovom Selu, Koljnofu, Gornjem Četaru, a i kod nas, već bi bili sve izgubili. Naša ljeta idu, ne znam, hoće li za nami ostati takova generacija, ka će toliko snage položiti u ovo hrvatsko djelovanje kot mi – komentira žuko peljačica grupe i nastavlja: – Ufam se da svi oni ki moraju biti polag osnivanja školskoga centra u Sambotelu, sada će se zalagati za

naš skupni interes. Ako bi mi znali samostalno, med našimi ljudi djelati, naša zadaća bi bila puno laglja nego sad.

U jesen pet mališanov će zbogomdati hrvatskoj grupi, a toliko je i upišeno, znači, praznoga mjesta jednostavno neće biti.

– Čudakrat sam ćutila da mi je dost, ostavit ću sve ovo, ali ne zbog dice, nego zbog onih ki bi morali stati polig nas, a nisu, i ki bi morali ojačati nas, ali nisu. Zvali su me svakamor djelati, od Austrije do ugarskih grup, još i za peljačicu čuvarnice, ali uvijek je bila ta ćut u meni, ako ja projdem, onda će ova grupa nestati, isto tako kot i hrvatska dica u sambotelski škola. Sad mislim da postojanje ove grupe prik sedamnaest ljet je velika rič i da još svenek imamo 25 mališanov ki se želju učiti po hrvatski, to je uprav tako velika stvar. Čudakrat se ćutim trudna, a isto tako sam i turobna da je toliko dice pušćano u hrvatskom pogledu, ali sad već mislim, moram i dalje izdržati, posebno ako se utemelji ta željno čekani odgojno-obrazovni centar u našem gradu – završimo tako, nekako optimistično naš razgovor u jedinoj gradskoj čuvarnici ka je usko povezana s hrvatstvom Sambotela.

Tiho

Ulaganja u Starinu

Izgradnju fotovoltaičnih sustava

Godine 2014. objavljen je Operativni program za okoliš i energiju «Razvoj fotonaponskih sustava». Raspis natječaja spomenutoga programa za izgradnju fotovoltaičnih sustava na krovovima nekretnina koje su u posjedu mjesnih samouprava, naišao je na mnoštvo zainteresiranih natjecatelja, te je na tome predan veliki broj natječaja. Jedan od natječaja predala je i Samouprava sela Starina. U programu ukupne vrijednosti od pet milijardi forinti mogle su se natjecati mjesne samouprave, i proračunske ustanove mjesnih samouprava za 100 % bespovratnu potporu. Cilj je natječaja razvoj i širenje novih izvora energije s manjim opterećenjem za okoliš, manje štetnih energetskih izvora koji smanjuju emisiju ugljičnog dioksida, te povećanje ulogu električne energije na osnovi obnovljivih izvora energije. Starinska Seoska samouprava dobila je bespovratna sredstva ulaganja u vrijednosti 25 230 389 forinti, a razvoj

treba provesti na Domu starih GAMESZ, zgradi osnovne škole, liječničkoj ordinaciji i zgradi mjesne samouprave i doma kulture. Projekt je započeo 1. svibnja. U sklopu njega fotonaponski sustav ukupne priključne snage 34,50 kW bit će instaliran do kraja ljeta, 31. kolovoza 2015. godine. Projekt je izradila tvrtka Eu-Winner Kft.

Razvoj liječničke ordinacije

U sklopu projekta broj DDOP-3.1.3/G-14 programa «Egészségügyi alapellátás fejlesztése» (Razvoj osnovne zdravstvene zaštite), objavljenom lani, pomoću kojega se pružila mogućnost natjecateljima za razvoj osnovne zdravstvene zaštite južnoga Zadunavlja, starinska Seoska samouprava predala je natječaj „Drávasztára Orvosi Rendelő Fejlesztése” (Razvoj starinske liječničke ordinacije) radi cjelovite obnove tamošnje liječničke ordinacije. U sklopu programa mogle su se natjecati mjesne samouprave, njihove udruge, crkvene osobe i organi uživatelji državnoga proračuna. Potpomaže se liječnička opća praksa, praksa opće pedijatrije, praksa opće stomatologije, razvoj dežurstava vezanih uz to, te infrastrukturni razvoj i nabava sredstava službe dječjih patronažnih sestara. Moglo se natjecati na 100 % bespovratnu potporu u vrijednosti od 10 do 60 milijuna forinti. Projekt cjelovite obnove liječničke ordinacije u Starinu dobio je potporu vrijednu 55 831 748 forinti. Projekt je izradila tvrtka Eu-Winner Kft.

U sklopu projekta obnovit će se postojeća zgrada liječničke ordinacije, osuvremeniti školska ordinacija i dječja patronažna služba, promijeniti prozori i vrata, razviti pristupnost, izgraditi tri parkirna mjesta, mjesto parkiralištu bez prepreke, kupiti osobno vozilo i motocikl čime će se usluge ubrzati.

Dravski polumaraton

Objavljen je službeni raspis natječaja za prijavu na ovogodišnji dravski polumaraton. Natjecanje, koje će se ove godine održati osmi put, bit će 11. srpnja sa startom u Barči i Rasinji (Heresznye), gdje je i cilj polumaratona. Staza duga 21 kilometar svaka dva kilometra bit će opremljena osvježavajućim postajama. Oni kojima je dužina polumaratona preveliki izazov, mogu se prijaviti za natjecanje na stazi dužine 3,8 kilometra te na stazi dužine 800 metara.

BARČA – Izrađena je online turistička programska knjižica za 2015. g. Saveza Rinja – Drava. U katalogu su sakupljene priredbe naselja toga područja. Kalendar događanja može se pronaći na Savezovoj web-stranici. U prospektu zainteresirani mogu pronaći datume programa vodenog, pješačkog, biciklističkog turizma, dana naselja, razne kampove i natjecanja.

MARTINCI, ŠELJIN

– Uz potporu mjesnih i hrvatskih samouprava sela Martinaca i grada Šeljina, svake se subote u obadva naselja održava škola tambure koju vodi Zoltán Vízvári. Kružoci skupa okupljaju tridesetak mladih koji žele usvojiti vještine sviranja na žičanim glazbalima. Posebno se radi s martinačkom, posebno sa šeljinskom skupinom, a cilj je stvaranje novog naraštaja svirača u Podravini.

Na Dravskom proljeću u Sopju

Razglednica iz mog zavičaja

Drava kod Brlobaša

Brlobaš se nalazi nedaleko od rijeke Drave. Selo ima stotinjak stanovnika. U sredini sela nalazi se crkva, dom kulture, trgovina i krčma. Brlobaš ima samo jednu ulicu. Rijeka Drava prekrasna je u svako godišnje doba. Gotovo svaki dan idemo na obalu. Moj tata voli loviti ribu i dok on lovi, ja se šećem na obali.

Stela Bogdan
uč. 6. r.
lukoviške škole

DAN EUROPE

Dan Europe obilježava se 9. svibnja svake godine. Naime, 9. svibnja 1950. Robert Schuman, tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske predstavio je svoj prijedlog oblikovanja Europske zajednice za ugljen i čelik. Taj prijedlog, poznatiji kao „Schumanova deklaracija“, smatra se početkom oblikovanja onoga što je danas poznato kao Europska unija. Danas se deveti svibnja, uz himnu i zastavu, uzima kao europski simbol. Vijeće Europske unije u Milanu 1985. godine odlučilo je da se 9. svibnja svake godine obilježava kao „Dan Europe“.

Zemlje Europske unije

Znaš li da se Europska unija sastoji od 28 zemalja i da ima oko 508 milijuna stanovnika? Koje su te zemlje? Upiši u desni stupac odgovarajuća slova i otkrit ćeš ih!

- Poznata po finoj čokoladi.
- U toj zemlji uzgajaju mnogo ruža.
- Poznata po proizvodnji piva.
- Ondje se nalazi Andersenova Mala sirena
- U toj zemlji su izumili tisak u 15. stoljeću.
- Obožavaju slaviti proljeće.
- Simbol joj je djetelina s tri lista.
- Iz zemlje potječe kazalište i Olimpijada.
- Poznata po toreadorima.
- Tu je Eiffelov toranj.
- Pas dalmatinac podrijetlom je iz te zemlje.
- Zemlja u obliku čizme.
- U toj je zemlji rođena Afrodita.
- Nacionalni je cvijet zemlje ivančica.
- Košarka je nacionalni šport.
- Veliko vojvodstvo u svijetu.
- U toj je zemlji izumljena Rubikova kocka.
- Najmanja zemlja Europske unije.

E G J
 U A S A
 E K
 A S A
 E A K
 S O I A
 R K
 R K
 P N J L K
 R N U K
 R A S A
 T L J
 I A
 A V J
 I V
 U S M U G
 A A S A
 A T

- Poznata po tulipanima.
- Tu je rođen Mozart.
- Bijeli orao nacionalni je simbol zemlje.
- Stanovnici su joj bili veliki moreplovci.
- Njezin grb čini zlatni orao.
- Simbol glavnoga grada ove zemlje je zmaj.
- Vrlo brdovita zemlja s mnogo skijaških staza.
- Zemlja Djeda Mraza.
- Pipi Duga Čarapa glavni je lik romana te zemlje.
- V D K
- Zemlja na otoku.

I O E S A
 U T I A
 O S A
 O T G L J
 U U S A
 L V N J
 L V Č A
 I S A

J D N j N K A E S V

Na Danu grada Kaniže dodijeljena priznanja i Hrvatima

Dr. Karlo Gadanji preuzima priznanje od gradonačelnika Šandora Deneša.

Dan grada Kaniže protekao je u međunarodnom druženju. Na četverodnevnu manifestaciju stigla su razna izaslanstva prijateljskih gradova Kaniže, među kojima iz Čakovca i Koprivnice. Gradovi Kaniža i Čakovec točno prije deset godina potpisali su sporazum o zbraćanju i u povodu toga na svečanoj sjednici gradske skupštine kaniški gradonačelnik Šandor Deneš uručio je gradu Čakovcu svečanu povelju kao zahvalu na dosadašnjoj suradnji i nadajući se daljnjoj uspješnoj suradnji za dobrobit građana. Jurica Horvat, predsjednik čakovečkoga Gradskog vijeća, u svome govoru istaknuo je kako gradove s jedne i druge strane rijeke Mure dugo godina razdvaja granica, ali ona nikada nije bila prepreka dobroj suradnji. Tijekom prošlog desetljeća Kaniža i Čakovec ostvarili su mnoštvo zajedničkih europskih projekata. Čakovečki predsjednik reče da s ulaskom Hrvatske u šengenski prostor otvorit će se mnoge nove mogućnosti za razvoj i nada se da će za nekoliko godina područje uz rijeku Muru, zajedno s gradovima, postati sredina u kojoj će biti vrijedno raditi i moći će se živjeti ugodno. Na svečanoj gradskoj sjednici, po običaju, dodijeljena su priznanja za osobit doprinos u razvoju grada. Plaketa grada Kaniže uručena je prof. dr. Karlu Gadanji, rektoru Sveučilišta zapadne Mađarske u Sambotelu za osobit doprinos u visokoškolskom obrazovanju; priznanje za osobit doprinos u uzdizanju hrvatske narodnosti u gradu uručeno je članovima kaniškoga Hrvatskog tamburaškog sastava.

Zajednički projekt gradova Koprivnice, Kapošvara, Čakovca i Kaniže, pod nazivom „4 tornja“ omogućio je da građani triju partnerskih gradova posjete programe Dana grada Kaniže. Turističke agencije hrvatskih gradova naručile su turističke autobuse, te kod svojih štandova prikazale svoje gradove.

beta

Kaniški Hrvatski tamburaški sastav na svečanoj sjednici

Sepetnički Hrvati nadalje aktivni

Autor Josip Mihović na predavljanju potpisuje knjigu za gospođu Grabant.

Hrvati u Sepetniku većinom su potomci onih iz povijesnih hrvatskih naselja, a otkako se u tome mjestu utemeljila Hrvatska samouprava, redovito se okupljaju i pokušaju unutar svoje zajednice oživiti svoj materinski jezik i kulturu. Zoltan Markač, predsjednik tamošnje Hrvatske samouprave, raduje se što Ženski pjevački zbor „Veseli zbor“ već redovito djeluje u mjestu, a ove je godine dospio i na središnju smotru Međimurske popevke. U mjesnoj osnovnoj školi narodnosna samouprava za nekoliko učenika organizira učenje hrvatskoga jezika, a povremeno se organiziraju hrvatske ili dvojezične priredbe.

Ovaj put se Hrvatska samouprava pobrinula za organiziranje predavljanja knjige Josipa Mihovića, umirovljenog novinara, „Odalenn délen / Geni na more zovu“ kako bi se sepetnički Hrvati detaljnije upoznali s prekrasnim krajevima matične im domovine. Predavljanje se odvijalo na mađarskome jeziku, a na program stigli su i žitelji većinskog naroda i pripadnici njemačke narodnosti s kojima hrvatska zajednica dobro surađuje. Inače, Hrvatska samouprava već u više navrata organizirala je za svoju zajednicu izlet u Hrvatsku te i ove godine planira za članove zbora izlet u Pulu, a djeca koja uče hrvatski jezik bit će nagrađena izletom u Zagreb. Hrvatska samouprava skupa sa Seoskom samoupravom utemeljila je Odbor za mjesne zbirke, a u okviru djelovanja toga Odbora dobit će mjesto i hrvatske kulturne vrijednosti. Samouprava početkom ljeta kani prirediti Hrvatski vikend prigodom čega će upriličiti prikaz domaćih jela i hrvatski kulturni program.

Rozika Grabant, članica Pjevačkoga zbora „Veseli zbor“, vrlo je zadovoljna djelovanjem Hrvatske samouprave:

– Pomlam išče da sam išla za mož z Pustare vu Sepetnik, nisu baš šteli Hrvate. Ve več je tak kaj voliju Hrvate. Moramo reči kaj smo mi tao sami napravili kaj ns vole, toliko smo delale i z pametom i sikak, ja sam se ne zaperla v hižu pak sam bom močala. Ja sam 49 let tu i z ničem, nikem sem se ne svadila, nema nikoga na koga bi se ja srdila: Sikam idem, sakim se rada menim, dobro se čutim med svetom. Jako mi je lepo čuti hrvatsku reč i popevati v zboru hrvatske popevke i to mi je jako drago kaj idemo na Medimursku popevku v Nedelišče. Ja sam deklam kazala kaj moramo z čistoga srca popevate i tak je bilo, tos se vidilo žiriju. Lepo mi je kaj idemo med Hrvate i znam kaj se bomo dobro čutili. – rekla je gđa Grabant.

beta

„Festival oreha i sega ka kcoj ide“

Kisežani kod svojih prijateljev u Orehovici

U Općini Orehovica u Međimurskoj županiji povezana su tri naselja: Orehovica, Podbrest i Vularija. Sjedište Općine je u Orehovici. Orih je simbol njeve zastave i grba, a prirodno nalazi se u skoro svakom vrtu i pohaštvu. Samo od sebe je razumljivo da na Dan Općine Orehovice, 21. aprila, iskali, a i našli su lani, prvi put, takovu manifestaciju ka je vezana za orih. Prva uspješna „Orehijada“ pokazala je da je vridna nastavka. S tim su se slagali svi njevi partneri i prijateljska naselja, med njimi i kiseški Hrvati ki su ljetos rado primili poziv na „Orehijadu“, upravo tako, kot i lani.

Pomoću „Zore“ prijateljstva dugo živu.

Skoro napodne je zašao autobus 25. aprila, u subotu, s pjevačkim zborom „Zora“ i s tamburaši „Židanci“ ter s njevim pratitelji u Orehovici pred novu osnovnu školu. Tamo je čekao grupu voditelj-pomagač po zanimanju informatičar, Marijan Krčmar, ki se je brinuo o Kisežani kroz cijeli program. Po ukusnom objedu u centru sela posjetili smo izložbu od raznih izlagačev. Stari alati za tući orihe, mlinci isto tako su bili na uličnom izlogu, kao i kolači, slatkiši, pića, kiparstvo od driva sve, sve vezano za orih. Na nuglju domaćega stola i Kisežanke su začarale posjetitelje svojim pecivom. Iako na naticanju nisu dobile nagradu, ali iz talice su im sfalili svi kolači. I kiseška orehovica Imrija Haršanijja je svim šmekala, on je poslao svoje domaće kapljice. Novost je bila da neki proizvodi nisu čvrsto vezani bili za orih, ali regionalno su poznati, popularni i priznati kot bučinje ulje, med, sir, ručna djela.

„Čuvari“ mlade orihove rasadnice

Mimohod kroz Orehovicu uz limenu glazbu peljala je Zrinska garda. Lipi program cijeli dan je sprohadjalo i protulično sunce. Ljudi su uživali u razgledivanju, slušanju, kušanju, pri razgovori u ugodnom, prirodnom okviru. Na kraju povorke posadjena je orihova mladica u centru naselja.

U međunarodnom kulturnom programu nastupali su uz ostalo zajednički prijatelji Orehovice i Kisega, HKDM iz Ljubljane. Začarala su nas dica mjesne čuvarnice i osnovne škole svojimi pjesmicami i tanci. Pjevački zbor „Zora“ s dalmatinskom pjesmom i gradišćanskimi jačkami, a i s međimurskom „Katružom“ zavridio je burni aplauz zadovoljne publike. Divili smo se nošnjam i programu Velike Kopanice, Male Subotice. Mjesni ciganski muzički

Utemeljitelji prijateljstva med Orehovicom i Kisegom, Branko Sušec i Šandor Petković

bend je izazvao najveće priznanje. Priredbu posjetili su Matija Posavec, župan Međimurske županije, i Franjo Bukal, načelnik Općine Orehovice. Uz program podijeljene su nagrade najboljega orehovca i najboljega kolača. Peljač KUD-a „Fijolice“ Branko Sušec je na kraju kulturne manifestacije pozvao sve nazočne na gulaš i na zabavu s Globus-bandom. Ova popularna muzička

grupa dizala je mlade i zreliju generaciju u zajedničko pjevanje i tancanje. Odmori su nudili mogućnost za razgovaranje sa starijima i s novim prijateljima. KUD „Fijolica“ i Općina Orehovica, kao organizatori ove priredbe, želju da „Orehijada“ nastane poznata priredba na regionalnoj razini.

Željimo im neka se tako dugo razvija i širi ova tradicija, dokle ne ostaru one orihove rasadnice ke se sadu svako ljetu u znak budućnosti.

Marija Fülöp-Huljev

NARDA; HRVATSKE ŠICE – Po informaciji farnika šest sel u Pinčenoj dolini, Tamása Várhelyija, ove nedilje, 10. majuša, u spomenuti seli će se prirediti prvo pričešćanje za dicu. Pri maši u Gornjem Četaru, započetoj u 8.45 uri, četirmi će prvi put primiti sveto tijelo Kristuševo, a u 10 uri pri mašnom slavlju u Hrvatski Šica pred vjerskom zajednicom dva dičaki budu pripeljani okolo stola Gospodinovoga.

GORNJI ČETAR – Na tradicionalne križevske dane poziva fara Gornjega Četara svoje vjernike u Goru, u kapelu Sv. Fabijana i Sebastijana, 11. majuša, u pondiljak. Mašno slavlje od 9 uri celebriraju Tamás Várhelyi, dušobrižnik šest sel od Petrovoga Sela do Narde, i Richard Inzsöl, farski pomoćnik.

BUDIMPEŠTA, DONJI KRALJEVEC – Na poziv načelnika Općine Donji Kraljevec Miljenka Horvata te mjesnoga KUD-a, izaslanstvo Samouprave budimpeštanskog XV. okruga, na čelu s načelnikom Lászlóom Hajdúom te izaslanstvo Hrvatske samouprave toga okruga, na čelu s predsjednikom Stjepanom Kuzmom, 9. i 10. svibnja boravit će na Danima Općine. Na manifestaciji će gostovati puhači Glazbene i umjetničke škole „Jenő Hubay“ te plesači Ansambla Szilas.

PETROVO SELO – Hrvatsko kulturno društvo Gradišće Vas poziva ove subote, 9. majuša, od 20 uri, u mjesni kulturni dom na neobični folklorni večer, koji će garantirano biti drugačkov od prethodnih takovih manifestacijov. Cjelovečernji program, po obećanju organizatorov, bit će jedno virtualno putovanje prik tancov i jačkov, predstavljajući one kraje, otkud potječu folklorni biseri, tako iz Hrvatske kot i iz Ugarske, kade se još plešu ti koraki. Za programom zabavljat će Vas Tamburaški sastav Koprive. «Pripravite se, vridno će Vam biti dojtji» – tako velu kotrigi HKD-a «Gradišće».

SANTOVO – Poslije prošlogodišnje prve, a sa željom da ubuduće postane tradicijom, 9. svibnja organizira se međunarodna Gibanicijada koja će se prirediti u mjesnom domu kulture u 10 sati. Osim drugih, na priredbu se očekuju sudionici i gostujući KUD-ovi iz Berega, Monoštora i Petrijevacu – reče nam uz ostalo Ilija Stipanov, glavni organizator priredbe, koja će se održati uz potporu mjesne Hrvatske samouprave.

KAČMAR – Seoska i Hrvatska samouprava i ove godine, 9. svibnja, suorganiziraju Bunjevački dan koji otvara prigodni kulturni program na otvorenom u središnjemu seoskom parku u 17 sati. Slijedi bal, a za dobro raspoloženje pobrinut će se Orkestar «Juice». Dan će se ostvariti potporom Fonda Ministarstva ljudskih resursa.

BUDIMPEŠTA – U tamošnjemu Hrvatskom vrtiću u srijedu, 13. svibnja, u 16.30 sati je roditeljski sastanak. Odgovorne su odgoviteljice po skupinama.

KOLJNOF; KISELJAK – Kako nas je obavistila Agica Sárközi, ravnateljica Dvojezične škole «Mihovil Naković», 11. majuša, u pondiljak, već od 15 dice će se ganuti u društvu trih učiteljic u Bosnu i Hercegovinu. S njimi skupa putuje i načelnik sela Franjo Grubić. Hrvatsko kulturno društvo «Napredak», u suradnji s učenicima i djelatnicima škol, udrugov i ostalim građanima Općine Kiseljak, s Vladinom uredom Republike Hrvatske za potporu Hrvatima izvan Republike Hrvatske, organizira dolazak i jednotajedni boravak školarov iz Koljnofa. Gradišćanci, kim će biti ovo poklon-putovanje za zvanaredno znanje hrvatskoga jezika, uključiti će se u tamošnju školsku nastavu, a dodatno će imati svaki dan jednu uru hrvatskoga jezika i jednu uru povijesti. Krez tajedan putuju i na izlete u Sarajevo, Međugorje, Mostar, vidit će vodopad Kravice ter posjetit će samostane Kreševo, Fojnica i Kraljeva Sutjeska. Koljnofska specijalna grupa se vraća domom, vjerojatno s puno doživljajev, 16. majuša, u subotu, a po planu isto takova delegacija iz Kiseljaka sa sličnim programom će poiskati Koljnof, u jesen.

BUDIMPEŠTA – Redovita sjednica Skupštine Hrvatske državne samouprave bit će 16. svibnja 2015. godine u 10 sati u Uredu Hrvatske državne samouprave (1089 Budapest, Bíró Lajos u. 24). Za sastanak predsjednik HDS-a Ivan Gugan predlaže ovaj dnevni red:

1. Predsjednikovo izvješće o radu između dviju sjednica Skupštine, izvješće o izvršenju odluka kojima je rok istekao, izvješće o odlukama za koje je bio ovlašten predsjednik. Referent: Ivan Gugan, predsjednik;
2. Izvješće o suradnji mjesnih hrvatskih samouprava u županijama. Referenti: predsjednici županija;
3. Izvješće o djelovanju županijskih udruga hrvatskih samouprava za 2014. godinu. Referenti: voditelji županijskih udruga;
4. Prihvaćanje bilance Neprofitnog poduzeća Croatica za 2014. godinu. Referent: Čaba Horvath, Croaticin ravnatelj;
5. Prihvaćanje bilance Zavičaja za 2014. godinu. Referent: Tibor Radić, ravnatelj Zavičaja d. o. o.;
6. Pripreme programa Državnoga hrvatskog dana. Referent: Ivan Gugan, predsjednik;
7. Pripreme državnog hodočašća. Referent: Ivan Gugan, predsjednik;
8. Rasprava o djelovanju Hrvatske državne samouprave od 2015. do 2019. godine. Referent: Ivan Gugan, predsjednik;
9. Razno.

SANTOVO – Tamošnja župa 10. svibnja priređuje Prvu svetu pričest koja će se, kao i lani, održati na zajedničkoj dvojezičnoj misi hrvatske i mađarske zajednice koju će, s početkom u 10 sati, u župnoj crkvi posvećenoj Uznesenju Blažene Djevice Marije služiti santovački župnik Imre Polyák. Sakramentu Prve pričesti pristupit će 11 učenika četvrtog razreda mjesne Hrvatske škole. Polaznike vjeronauka pripremila je vjeroučiteljica Katalin Molnár Tomašev. Uz prigodnu svečanost na hrvatskom i mađarskom jeziku, svečanost će uljepšati i školski tamburaški orkestar. Prva sveta pričest jedan je od sedam svetih sakramenata, te zajedno s krštenjem i potvrdom čini sakramente kršćanske inicijacije. Pošto prvi put pristupaju sakramentu pomirenja (ispovijedi), mladi pripadnici vjerske zajednice primit će prvu svetu pričest.

POGAN – Aga Dragovac srdačno Vas poziva na otvaranje izložbe „Korijeni – poštivanje predaka“, 9. svibnja, s početkom u 17 sati u mjesnom domu kulture (Rákóczijska 9). Posjetitelji izložbe upoznat će se s bogatom tradicijom i drevnim običajima bošnjačkih Hrvata u tome naselju.

FANCAGA – Tamošnja osnovna škola priređuje već tradicionalno Markovo, 9. svibnja, ispred škole na otvorenome. Priredba počinje u 16 sati prigodnim kulturnim programom u kojem sudjeluju djeca fancaškog vrtića i folklorna skupina fancaške škole, Pjevački zbor fancaškoga Kluba umirovljenika, te KUD iz Tukulje. Međudobno od 15 sati na dvorištu odnosno u športskoj dvorani škole održava se gastronomsko natjecanje. Po običaju, nakon kulturnoga programa otvara se bačva vina. Markovo završava balom od 20 sati koji će se prirediti u školskoj športskoj dvorani, a goste će zabavljati tukuljski Orkestar «Kolo».